

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 244. — ŠTEV. 244.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 17, 1932. — PONDELJEK, 17. OKTOBRA 1932

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

ZELENI KADER DELA PREGLAVICE JUGOSLOV. VLADI

IZGNANI HRVATSKI VODITELJI PRESKRBUJEJO VSTAŠKE TOLPE Z DENARJEM IN OROŽJEM

Ker se napadi na žandarje ponavljajo, je poslala vlada v južni del Hrvatske dosti svojega vojaštva. — Aretirani vstaši so priznali, da so bili v zvezi s hrvatskim separatistom dr. Paveličem. — Vlada je dolgo časa vztrajno zatirala vsa poročila o zelenem kadru.

BEograd, Jugoslavija, 16. oktobra. — Nezadovoljstvo s sedanjo vlado se je v južnem delu Hrvatske izobličilo v nekako guerilla vojno proti vladnim zastopnikom.

Vesti o tem najnovejšem gibanju je vlada odločno in vztrajno zatirala, pa so se navzlic temu razširile po vsej Jugoslaviji. Tako je naprimer splošno znano, da so bile pred kratkim ojačene vojaške garnizije v južnem delu Hrvatske, dalmatinska obal je pa zablokirana.

Vstaši so v Velevitu razstrelili dve žandarmerijski stražnici ter usmrtili več žandarjev.

Nekaj vstašev je bilo aretiranih, in ti ljudje so priznali, da so bili v zvezi z izgnanim hrvatskim voditeljem dr. Paveličem, od katerega so dobivali denar, municijo in orožje. Ta delavnost je posledica zarote proti Jugoslaviji. Zarotniki imajo svojo centralo na Madžarskem in v Bolgariji.

Vstaško gibanje se širi iz Like v severni del Dalmacije. Vstaši napadajo predvsem žandarje in davčne eksekutorje. 25. septembra je bil v Sidniku razstreljen carinski urad.

Vlada je poslala v Liko nadaljnjih 1440 žandarjev, tri bataljone vojakov, več oddelkov s strojnimi puškami in eno gorsko baterijo. Da se prepreči vtihotapljanje municije in orožja, patrulirata ob hrvatski obali dve križarki, večje število torpednih čolnov, pa tudi aeroplani so neprestano v akciji.

Organizacija hrvatskih vstašev je slična takozvanemu "zelenemu kadru", ki se je pojavil proti koncu svetovne vojne.

To napol-roparsko tolpo so tvorili dezertjerji iz avstroogrške armade, ki so se klatili po srbskih in hrvatskih gozdovih, plenili, požigali in ubijali ter vodili guerilla vojno proti monarhiji. Zelene kadarje je bil še leta 1924 popolnoma razpršen.

Sedanji kadrovcji imajo na glavah kapuce, kakoršne nosijo ameriški Kuklusklandci. Njihov glavni stan je v Liki, ki je eden najbolj divjih hrvatskih okrajev.

BEograd, Jugoslavija, 16. oktobra. — Štiri tedne zatem, ko so se završili v Liki prvi spopadi med zelenimi kadrovcji in žandarji, se je vlada odločila, da izda o tem kratko ugotovilo. Jugoslovansko časopisje ni smelo o zadevi poročati.

Vladni zastopnik je pozval k sebi časniške poročevalce ter jim rekel, da se pojavljajo v tujemzemskem časopisju razburljive vesti o položaju na Hrvatskem. Dolžil je Italijo, da je dospelo na Hrvatsko samo osem vstašev, katere je v nekem italijanskem pristanišču opremil z orožjem in municijo hrvatski separatist dr. Perčić.

Z Reke in Zadra je bilo vtihotapljenih v Liko dosti orožja, bomb in druge municije. Pred kratkim je bil aretirani neki Madžar, ki je vtihotapljal orožje v Jugoslavijo.

Vladni zastopnik je odločno zanikal, da bi bila v Liki kaka splošna vstaja.

Med žandarji in kadrovcji se je završil en sam spopad, v katerem je bil neki vstaš usmrčen, ostali so pa pobegnili v Zader.

Kakšen je pravzaprav položaj v Liki, ni mogoče

Španska bo zaplenila cerkveno lastnino

OBSOJENCI SE VRAČAJO NA BOLGARSKO

Na smrt obsojeni Bolgari se vračajo iz Jugoslavije. — Med njimi sta dva bivša ministra.

Beograd, Jugoslavija, 16. okt. Dvo bivša bolgarska ministra in pet drugih Bolgarov, katere so bolgarska sodišča obsodila na smrt, je odpotovalo iz Beograda v Bolgarijo, kjer jih na bolgarski meji čaka aretacija.

Oba ministra Atanasof in Stojanof sta bila člana Stambuliske jevega kabineta, katerega je strmoglavil upor pred osmimi leti, ko je bilo več tisoč Stambuliskih jevega pristavev pomorjenih. Več tisoč jih je zbežalo čez mejo; mnogi med njimi so dobili amnestijo in so se vrnili na Bolgarsko, razun omih, ki so bili v odsotnosti obsojeni na smrt ali pa na več kot dvanajst let zaporne kazni.

S prejšnjima ministroma potuje trideset njihovih pristavev, ki so obsojeni na več let ječe. Njihovi prijatelji v Bolgariji jim bodo priredili slovesen sprejem na meji. Prijatelji upajo, da bodo vsi v nekaj dneh pomiloščeni.

POTRES

Washington, D. C., 16. oktobra. Na opazovalnici Georgetown univerze so aparat danes zjutraj registrirali močan potres, ki se je završil v oddaljenosti 4000 milj.

"GRAF ZEPELIN" SE VRAČA

Petriambuco, Brazilija, 16. okt. Sem je dospel iz Rio de Janeiro nemški vodilni balon "Graf Zeppelin" in takoj nato odletel proti Nemčiji.

ZELEZNIŠKA NESREČA V SEVERNI FRANCJI

Cerence, Francija, 16. oktobra. V bližini tukajšnje postaje je trčil osebnostni vlak s tovornim vlakom. Več vagonov je bilo razdejanih. Sedem oseb je bilo na mestu usmrčenih, petnajst pa težko poškodovanih.

BOMBA V BARCELONI

Barcelona, Španija, 15. oktobra. — Tekom nekega političnega zborovanja je eksplodirala bomba. Ranjen ni bil nihče, toda med zborovalci je nastalo veliko razburjenje. Sedem oseb je bilo aretiranih, ki pa odločno taje, da bi položile bombo.

dognati, ker je ves okraj obdan z močnim vojaškim kordonom.

Da vlada na Hrvatskem precejšnja nezadovoljstvo s sedanjim režimom, se ne da tajiti, in baš to nezadovoljstvo je voda na mlin separatistov, ki skušajo razbiti jugoslovansko državo ter ustanoviti neodvisno Hrvatsko.

O splošni vstaji pa zaenkrat še ni govora.

UJETNIKE POŠILJAJO NA FRONTO

Paragvajci pošiljajo bolivijske ujetnike v bojno črto. — Bolivijska protestira pri vseh vladah.

La Paz, Bolivija, 16. oktobra. — Bolivijska dolži Paragvajce, da pri napadanju bolivijskih postojank pošiljajo bolivijske ujetnike v prvo bojno vrsto.

Zunanji minister, ki je sprejel tozadevna poročila s fronte, je brzojavil vsem bolivijskim poslaništvom, da naj obveste države o tem postopanju, s katerim Paragvajci kršijo pravila vojne.

Sedanjsi Bolivija že drugič pritožuje, da Paragvajci kršijo mednarodne dogovore glede vojne. Prvič se je Bolivija pritožila proti Paragvaju, da so Paragvajci z bajoneti morili bolivijske ujetnike in celo mrtvim niso priznanišali.

Bolivija je pričela sumničati Paragvajce, ko je prišlo poročilo, da so prišli z Assuncion samo bolivijski častniki kot ujetniki, ko se je predsednik Ayala vrnil z obiska na fronto v paragvajsko prestolico. Njegov povratak primerjajo s povratkom rimskih zmagovalcev, pred katerim so bili peljani ujeti sovražniki. Nobena poročila pa ni bilo o navadnih ujetnikih, ki so branili trdnjavo Boqueron.

PREDESEDNIK ITALI- JANSKE PROGE JE ODSTOPILO

Genova, Italija, 16. oktobra. — Vojvoda Abruzzi je odstopil kot predsednik Italijanske proge, katere je bila pred nekaj meseci sestavljena iz prejšnjih privatnih italijanskih parobrodskih družb.

Za vzrok svojega odstopa je navedel, da mu ni bilo mogoče napraviti sporazuma med vodilnimi uradniki, ki so bil prej uradniki posameznih družb.

Dva višja uradnika sta tudi naznanila svoj odstop; to sta markiz Della Penne, prejšnji predsednik družbe Lloyd Sabauda in Domenico Brunelli, prejšnji predsednik Navigazione Generale. Ako so bile resignacije sprejete, se ni znano.

V mornariških krogih se govori, da želita še dva druga uradnika odstopiti in sicer senator Vittorio Rolando-Ricci, prejšnji poslanik v Washingtonu in markiz Giuseppe Salvatore Raggi.

Rolando-Ricci je Mussoliniju sporočil, da je že star 73 let, na kar mu je Mussolini odgovoril, da njegovega odstopa ne more sprejeti, ker je po duhu star 37 let. Za predsednika Italijanske proge bo najbrže imenovan sedanji prometni minister Constanzo Ciano.

KRALJ ZOGU DELI MILOST

Kralj je pomilostil sedem zarotnikov proti njegovi vladi. — Vsi so odlični državljani.

Tirana, Albantija, 16. oktobra. Kralj Zogu je po mnenju mnogih odvrnil veliko krvo osveto, ko je pomilostil sedem zarotnikov, ki so bili izmed 49 obtožencev obsojeni na smrt. Kazen je izpremenjena v dosmrtno ječo. Obsojeni so bili, ker so ruvali proti sedanjemu kralju.

Izmed 49 obdoženih jih je bilo oproščenih 14. Sedem jih je bilo obsojenih na smrt, drugi pa so dobili zaporno kazno. Zarotniki so bili večinoma Zogovi pristasi, ko je prišel do vlade leta 1924 in drugi, ko je leta 1928 postal kralj. Zaradi veleizdaje so bili aretirani 22. avgusta na predvečer tretje obletnice, ko je bil Zog izvoljen za albanskega kralja. Vsi so odlični državljani.

Ako bi bilo sedem zarotnikov, ki so bili obsojeni na smrt, v resnici usmrčenih, bi prav gotovo izbruhnila albanska tradicionalna krvna osveta, ker Albanec je varen, ako je bil kdor umorjen, ali pa ga je vlada usmrtila. Kot njegov sorodnik mora maščevati njegovo smrt.

Prvi dve leti kot kralj je Zogu bil vsled krvene osvete najmanj osemdesetkrat zapisan smrti. V februarju 1930 bi Zog skor postal žrta te krvene osvete na Dunaju, ko je napadaleva krogla tujala njegovega pribočnika.

LOUIS NAPOLEON UMRL V ŠVICI

Pokojnik je bil častnik v ruski carski vojski in velik prijatelj carja Nikolaja. — Pristasi so ga hoteli spraviti na francoski prestol.

Ženeva, Švica, 16. oktobra. — Pretendent na francoski cesarski prestol in bivši častnik v ruski armadi, princ Louis Napoleon je umrl za pljučnico na svojem gradu Prangins. Star je bil 68 let.

Princ Louis Napoleon je bil drugi sin princea Jerome in mlajši brat princea Victorja Napoleona, ki se je leta 1898 odpovedal kot pretendent na francoski prestol v korist Louisu. Bil je pravnik cesarja Napoleona I.

Princ Louis je bil visok častnik v ruski carski vojski in je bil v teshnih prijateljskih odnosih s carjem Nikolajem.

Leta 1898 je princ Louis utrčil prijateljske razmere med Francijo in Rusijo, ko se je poročil z veliko kneeginjo Heleno. Bil je sprejet na ruski dvor in je bil povišan v generala.

Po nesrečni rusko-japonski vojni leta 1924 so francoski rojalisti skušali obnoviti francosko cesarstvo in postaviti princea Louisa za cesarja. Po večmesečni agitaciji je vse utihnilo, ker so se Francozi spomnili nesrečne vlade Napoleona III. in francosko-nemške vojne.

Po svetovni vojni je princ Louis živel v Švici na gradu Prangins, katerega smatrajo za najbolj raz-

CERKEV MORA BITI POVSEM LOČENA OD ŠPANSKE DRŽAVE

MADRID, Španija, 15. septembra. — Pravo sodni minister Alvaro Albornoz je pred državnimi zborom prebral odlomek postave, ki zahteva, da katoliška cerkev na Španskem izroči državi vse katedrale, cerkve in vsa obsežna posestva z vsemi cerkvenimi predmeti.

Postava zahteva, da cerkvene oblasti izročijo državi vse umetnine, med katerimi so najdragocenejše na svetu.

Cerkev mora biti ločena od države in cerkev mora od sedaj naprej plačevati za prostor, kjer se opravljajo cerkvena katoliška opravila.

Vse predpravice, katere je imela katoliška cerkev do sedaj, so preklicane in cerkev sme imeti svoja posestva samo v mejah splošnih pravic prebivalstva.

Vlada ne proiznava nobene pravice ene vere nad drugo in katoliška cerkev ne sme imeti več lastnine, kot ji je potrebno za svoje vzdrževanje, vsa druga lastnina pripade državi.

Vsa cerkvena opravila se morajo opravljati "med cerkvenimi vrati", za vsako drugo opravilo je potrebno vladno dovoljenje.

Dokler so v samostanskih redovih višji dostojanstveniki Španci, jih morejo imenovati cerkvene oblasti.

Republikanska vlada bo tudi nadzorovala učenje posameznih katoliških redov in bo tudi zaprla one samostane, v katerih bi poučevali in vzgajali mladino v duhu proti vladi.

Jezuitski red je bil na Španskem razpuščen že v januarju in sedaj pridejo na vrsto ostali redovi, ako se ne bodo pokorili novi postavi.

Madrid, Španija, 16. oktobra. Papežev nuncij Msgr. Frederico Tedeschini se bori za obstoj katoliške cerkve na Španskem, obenem pa tudi nasprotuje onim duhovnikom, ki zahtevajo javen odpor proti republikanski vladi.

Škofje, ki so bili posvečeni za vlado kralja Alfonza XIII. so protestirali proti zaplenitvi cerkvenega premoženja. Papežev nuncij je s popolnim odobravanjem papeža Pija XI. proti tej zahtevi, češ, da bo vlada izdala še strožje odredbe.

POLICIST ARETIRAL SINA

West Plains, Mo., 14. oktobra. Policijski načelnik James John je izpolnil postavo, četudi mu je bilo treba aretirati svojega sina. Na policijsko postajo je pripeljal svojega 17 let starega sina Melvina, ker je polnoči peljal z avtomobilom po občestnem hodniku. Melvin je bila kaznovan z globo, \$1, kar je plačal oče.

košnega v Evropi. Svetovne vojne se ni udeležil, ker je francoska vlada njegovo ponudbo odbila v soglasju s postavo, da noben francoski princ ne sme služiti v francoski armadi. Tudi Italija je zaradi prijateljstva s Francijo njegovo ponudbo zavrnila.

Princ Louis je bil zelo podoboben Napoleonu I., samo da je po navadi ruskih častnikov nosil brado.

VILJEM ŠE VEDNO UPA

Kajzer čaka, da ga narod pokliče. — Pripravljen je vsak čas vrniti se in prevzeti vlado.

Amsterdam, Holandska, 16. oktobra. — Friedrich Wilhelm Victor Albert Hohenzollernski, prejšnji nemški cesar in pruski kralj, čaka, da ga narod pokliče.

Iz njegovega gradu v Doornu, kjer živi od nemške revolucije leta 1918, je prišlo zagotovilo, da je Viljem pripravljen vrniti se v Nemčijo, kadarkoli pokaže narod, da ga želi imeti nazaj.

S tem zagotovilom pa je prišlo tudi zanikanje, da bi se kajzer že pripravil za povratek.

Dvorni maršal v Doornu je rekel, da Viljem trdno veruje, da je aristokratski kabinet, kateremu na čelu je Franz von Papen, pravi zastopnik nemškega naroda.

— Cesar. — je rekel maršal, — želi ostati na Holandskem, dokler ga nemški narod sam ne prosi, da se vrne. Kadar in ako ga von Papen pokliče, se bo vrnil.

Paris, Francija, 16. oktobra. — Ako bi bse Viljem zopet vrnil na nemški prestol, bi prišla Francija vstrel tega v veliko zadrego.

To mnenje je bilo splošno razširjeno, ko je prišlo poročilo, da Papanova vlada deluje na to, da pokliče bivšega cesarja.

London, Anglija, 16. oktobra. Ako se Viljem vrne na nemški cesarski prestol ali ne, angleški vladi ni mar.

Nek visoki angleški uradnik je rekel: — Nemčija ima pravico postaviti kajzerja na prestol in zopet vpeljati cesarstvo, ako hoče.

Rim, Italija, 16. oktobra. — Italija ne bo nikdar nasprotovala Nemčiji, ako bi se Viljem vrnil in zopet zasedel nemški cesarski prestol.

INSULL SE BO VRNIL

Atene, Grška, 16. oktobra. — Prejšnji predsednik velikega podjetja, ki je bilo razširjeno po vseh Združenih državah, Samuel Insull se bo najbrže prostovoljno vrnil v Združene države in se bo izročil svojim tožnikom.

Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se bo Insull vrnil v Chicago po predsedniških volitvah, kajti Insull je mnenja, da je v zahtevi za njegovo izročitev tudi nekaj politike.

Grško zunanje ministrstvo je vprašalo ameriškega poslanika Morrisa, da grška vlada ne more ustreči ameriški zahtevi, da bi izročila Insulla.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JAMES J. MONTAGUE:

ZARADI VEVERICE

Howard je prišel v pisarno in videlo se mu je, kakor da je skušal izdelati težko pogodbo kar v eni sami noči. Njegov obraz je bil prestrašen, njegove oči krvavo podplute, bil je strit in polomljen...

letela v okno, razbila šipo in padla nekemu pasantu na glavo. Kakor se je videlo, je bil ta prepričan, da nad njim gori in da že mečejo ljudi svoje reči na cesto; zato je zdiral na vogal ceste in začel vpiti: — Gori, gori!

ATENTATORJI

Smrt Gorgulova, morilec Doumerja, nas spominja na mnoge njegove predhodnike. Hkrati z njihovimi zločini se spominjamo tudi njihove smrti, s katero so zadostili pravici.

Če gledamo danes nazaj, ne moremo tega časa drugače soditi kakor s pogledom kulturnega zgodovinarja. Drugače je pri političnih atentatih, ki so se zgodili v teku zadnjih sto let.

Samo Rosini, ponesni Rosini, je drugače nastopil kot kozak Gorgulov. Umril je kot "republikanec" za svojo misel. Ko so mu prinesli poslednji kozarec vina, je zaklical: "Na vaše zdravje, gospod kazniški ravnatelj, in na vašo srečo!"

Drugi je bil Italijan Bresci. Galetan Bresci je bil navdušen anarhist. Ko je odpotoval v USA, je odšel v Patterson, v mesto anarhistov Nekega leta je zamislil atentat na italijanskega kralja Umberto. Leta 1900, je svojo namero v mestu Monza izvedel.

VAMPIRJI VELEMESTA ROMAN Spisal EMILE GABORIAU

21 Tak je bil mož, ki je imel v rokah usodo mladega slikarja in Sabine de Mussidan.

Baš je bil stopil v vežo in že je hotel nekaj vprašati sluge, ki so bili ob njegovem prihodu spoštljivo vstali, ko je zagledal na stopnišču Sabino in jo prijazno pozdravil.

Baron de Breulh se je spoštljivo priklonil ne da bi pokazal svoje začudenje.

Sluga je odprl vrata v salon. Sabina je vstopila prva, za njo pa de Breulh, ki mu pa ni ponudila naslanjaca. Stojec pri peči se je naslanjala na njo, kakor bi jo zapuščale sile.

Moje vedenje se vam zdi najbrž zelo čudno, — je dejala, — toda dokaže vam boljše od dolgovernih fraz moje iskreno spoštovanje in popolno zaupanje.

Baron de Breulh je molčal.

Kam neki meri Sabina? Po glavi so mu rojile čudne misli.

Prijatelj naše rodbine ste, — je nadaljevala dekle, — in gotovo ste spoznali vso bedo našega domačega življenja. Gotovo ste opazili, da živim med materjo in očetom kot sirota sama...

Obmolknila je v zadregi, potem se je pa ojunčila in povedala kar naravnost:

Če sem si drznila prositi vas za kratek razgovor, sem storila to z namenom prositi vas lepo da opustite svojo namero in prevzamete odgovornost za to, a z najino poroko ne bo nič.

Te izjava je prišla tako nepričakovano in navdala je barona de Breulha s tako grozo, da se ni mogel premagati da bi ne povedal, kaj čuti.

Gospodična, — je začel.

Sabina ga je prekinila.

To je velika usluga, ki jo pričakujem od vaše plemenitosti. Samo od vas je odvisno, da me obvarujete težkega udara.

Otožno se je nasmehnila in pripomnila: Zdi se mi, da usluga, ki jo pričakujem od vas, venarje ni tako velika, da bi mi je ne mogli storiti. Saj me skoraj sploh ne poznate; torej ni nikjer rečeno, da bi se morali zanimati zame.

Baronu de Breulhu se je na obrazu poznalo, da hudo trpi.

Motite se, gospodična in napačno me sodite, — je dejal resno. — Saj nisem več v letih, ko se človek tako lahko za kaj odloži. Za vašo roko sem se potegoval zato, ker znam ceniti redke lastnosti vašega srea in vaše duše. Prepričan sem, da bo tisti, ki si pripori vašo naklonjenost, najsmrenejši človek na svetu.

Gospodična de Mussidan je odpirala usta, da bi odgovorila, toda de Breulh je nadaljeval:

Kaj sem vam storil, da me tako odklanjate? Ne vem. Vedite pa, gospodična, da je to udarec, ki ga ne bom nikoli prebolel.

Njegova žalost je bila tako iskrena, da je Sabino globoko ganila.

Verjemite mi, gospod, — je dejala, — da mi je hudo bolj nego si morete misliti. Niste mi bili antipatični in vašo pozornost si štejem v čast. Srečna in ponosna bi bila, da bi mogla postati vaša žena, če bi...

Kri ji je pritisnila v glavo tako, da je morala umolkniti.

Naj je že bil ta "ah" izgovorjen name-noma, slučajno ali pa iz ljubosumnosti, vendar je tičala v njem nekakšna ironija, ki je neprijetno zadela Sabino.

Naglo se je obrnila, pogledala de Breulhu srepo v obraz in nadaljevala ponosno dvignjene glave:

Da, drugemu ki sem si ga izbrala sama med vsemi, drugemu, ki sem mu vse, kakor je tudi on meni vse.

Baron de Breulh je molčal.

In ta sklep vas ne more užaliti, — je nadaljevala dekle, — Ko sem se seznanila z njim, me sploh niste poznali. Sicer pa — ali je mogoča primerjava med njim in vami? Vi imate sijajno ime, on pa imena prav za prav nima. Vi imate ogromno premoženje, on si pa mora s trdim delom služiti vsakdanji kruh. Tako je ta reč, gospod. — Morda je nadarjen, toda dokler ne postane velik umetnik, mora biti delavec...

Za hip je umolknila, potem pa pripomnila:

Ljubim ga!

Baron de Breulh jo je poslušal bled kot zid. Na dnu njegovega srea je glodala strahna ljubosumnost. Če je bil izdal košček resnice, še ni bila izdana vsa. Ljubil je Sabino in sicer že davno. To so bile sanje njegove bodočnosti in gospodična de Mussidan jih je hotela uničiti, ker jih menda ni videla. Da, bil je plemič, bil je neizmerno bogat, toda vse naslove in premoženje bi bil dal, če bi mogel biti na mestu onega drugega, ki si je pošteno služil kruh, ki je bil najdenec, a vendar ljubljene.

Mnogi bi bili na njegovem mestu skomignili z rameni, češ, Sabina je pač romantično dekle. On jo je pa razumel. In kar je na nji še posebno občudoval, je bila njena iskrenost in njen pogum. Upal je, da postane to energično dekle njegova žena.

Kako se pa morete sestajati z njim? — jo je vprašal.

Spoznala je, da mu ne more ničesar prikrivati.

Sestajava se na promenadi; tudi pri njem sem že bila...

Pri njem!

Da. Petnajstkrat sem mu sedela za model.

In ponosno je pripomnila:

Dekle, kakršna sem jaz, gre lahko brez obotavljanja k moškemu, ki ga ljubi; tam se ne dogaja nič, kar bi žalilo mojo sramežljivost.

Baron de Breulh je molčal. Bil je v zadregi, ves zmeden.

Zdaj veste vse, gospod... Šla sem celo tako daleč, da sem vam zaupala stvari, ki si jih nisem upala zaupati niti lastni materi. Kaj lahko zdaj upam?

Zgodi se po vaši volji, gospodična, — je odgovoril otožno. — Še danes napišem vašemu očetju in vzamem besedo nazaj. To bo prvič, da ne ostanem mož beseda.

Hvala, gospod, — je zašepetala Sabina.

NADALJEVANJE SLEDI

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše žlatstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine. T 54/32 UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIH TOMAŽIČ FRANC

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo \$2. KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Ljubiteljem leposlovja CENIK knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmernne. Knjigarna "Glas Naroda"

Starodavno zdravilo pomagava proti lumbago. PAIN-EXPELLER

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

31 (Nadaljevanje.)

Notri! Tedaj vendar stopi Trudi nazaj. Berta potisne glavo skozi napol odprta vrata.

Berta zaničljivo zavije obraz. Poznala je tako naročila. Komaj je mogla zakriti svojo škodoželjnost.

— Jaz — pisma!! Dobil nisem nobenega pisma! Trudi pa zakriči: — Dobil si moja pisma! O, Bog, koliko sem ti jih pisala!

Zdaj pa dolgo mrmanje — tolažilno, tiho govorjenje. Leo je bil pameten. Ni bil surov, temveč je poskušal s prigrvanjem.

Od znotraj ni bilo slišati nobenega glasu več; samo tiho ihtenje. Berta je že bila trudna; predolgo je že stala. To je trajalo celo večnost. Ali je bilo nazadnje med njima zopet kaj?

Greta Režekova je sedaj imela kuhinjo za svoje lastno kraljestvo, kajti Trudi se je odločno protivila, da bi še dalje ž njo delila posteljo.

Ponoči se je namreč tiha Greta zbudila v čudovito živahnost. Kadar je mislila, da sestra spi, je zlezla iz svojega ležišča, šla v kot za ognjiščem in tam pokleknila. Ob njenem tistem mrmanju je Trudi zopet lahko zasopala — toda selaj naenkrat vzkril, krič: — Aleluja! — Preplašena se zbudi Trudi.

— Reši — reši moja duša! — Trudi se ni upala poklicati svoje sestre; kot mora ji je nekaj ležalo na prsih ter ji je tiščalo grlo. — Reši — reši moja duša! — O, kako je to zvenelo! Trudi oblijeje solze in si potegne odejo čez glavo.

— Leži mirno. — pravi tiho Trudi. Tedaj pa se je Greta oprime okoli vratu. Stisne se k njej, svoje ustnice pritisne na njeno uho in dišne, medtem ko solze močijo Trudin vrat:

— Reši, reši svojo dušo! — Pusti me v miru! — Trdo jo sune Trudi od sebe, ji obrne hrbet ter se stisne k steni. Tega ni mogla več zdržati.

— Ravno prav je prišlo, da je Artur odvedel svoje stanovanje pri starihih in tako se je mogla Trudi naseliti v njegovi sobici.

— Arturjeva plača je bila sedaj povišana na petdeset dinarjev. Nikakor mu ni šlo v glavo, da bi moral polovico svoje plače dati materi.

— Ako kdo tako dolgo čepi v kleti, ga naravnost vleče navzgor. Artur si je najel sobo v Zidarski ulici v petem nadstropju. Takoj poleg so bila vrata v podstrešje.

Lepa soba z zanimivim razgledom na nižje ležeče strehe hiš. Samo mrzlo, zelo mrzlo. Ker je bil navajen na vlažni zrak kleti, se nikdar ni mogel rešiti kašljanja Tako visoko je zrak pihal skozi vsako špranjo; skozi ohlapna okna je prihajala sapa sredi sobe.

— Kurjava je bila razkošje in Artur si tega ni mogel privoščiti. Si cer, po no dnevu ni bil doma; kadar je prišel zvečer domov, je legel v posteljo obleden in obut. Ako ni mogel takoj zaspati, ali pa če ga je še vedno zeblo, je šel zopet na ulico, se je ogrel med hitečo množico ter se je popolnoma otajal kje v kavarni.

In tako mu je pohajal denar. Vsako drugo nedeljo ga je obiskovala Mina. To je bil edini dan, da ni pohajkoval. Prišla je vedno zelo točno; rdeča in zdelana, točno ob pol šestih. Na to je držala; bilo je prvokrat, da se je uprla svoji gospodinji, katero je bolel zob in jo je hotela pridržati doma.

Artur je ležal na postelji in kadil; Mina je sedela pri oknu v svetlobi posvajajočega solca ter je šivala njegove nogavice in perilo. Delo ji gre le počasi izpod rok; živ za živom; njeni rdeči, premaženi prsti so komaj držali šivanko. Kot oblak dima ji je prihajala sapa iz ust; ni govorila mnogo, toda na Mininem obrazu je bil vedno zadovoljen smehljaj.

Zvečer je pri gospodnji kuhala kavo ter je položila na mizo mrzel narezek, katerega je prinesla s seboj. Kava jima je razvozljala jezik ter sta se ogrvela z objemanjem.

Mina je potrebovala vsako paro. Danes je pričakovala, da bo dobila napolnino. Za stotnikov rojstni dan je bila vedno povabljena večja družba. Stotnikovi prijatelji, ponajveč poročniki, so bili povabljeni, major s svojo soprogo in hčerjo in tudi gospod polkovnik.

Ubga gospa Smoletova že nekaj dni poprej ni imela nobenega počitka. Vse je moralo biti lepo in brez posebnih stroškov. Zato se je peljala v glavno tržnico in tam kupila pečenko, kjer meso ni bilo drago. Letala je po ulicah od ene trgovine do druge; za vsako stvarico v drugo prodajalno in se je veselila, ako je kje dobila kak stvar za nekaj par centese.

Ko je prišel veliki dan, je bila vsa obnemogla. Že ob sedmih zjutra je bila v kuhinji ter pripravljala za slavnostni obed.

(Dalje prihodnjič.)

ANDREW KOBAL, New York, N. Y.

AMERIŠKE POLITIČNE STRANKE

(Nadaljevanje)

Pri prihodnji predsedniških volitvah pa je demokratska stranka pritegnila nase populiste in sprejela deloma tudi program farmerjev. Da zadoste delavskim zahtevam, pa so demokrati tudi vključili v svoj program zahteve proti prepovedim (injunctioms) v industrijskih sporih. To so bila leta, ko je William Jennings Bryan prišel na krmilo kot vodja in kandidat demokratov. Bil je glasnik kmetov in obubožanega ljudstva. Kot takega so ga po pravici imenovali farmerskega vojskovođe z zapada.

— Na pa je bila voda na mlin demokratov, ki so imenovali kot predsedniškega kandidata Wilsona. — Wilson je bil sam naprednjak in čisto drugačen od konservativnega demokratskega predsednika Clevelanda.

Demokrati so se poslužili slični besed v svojem programu, češ, da je vlada Združenih držav kot pa stroka velekapitala. To je treba prenehati in demokrati da bodo svojim naprednim kandidatom uvedli nove, boljše razmere.

Demokratska vlada z Wilsonom na čelu je storila zelo veliko v zakonodaji. Vsa leta po državljanski vojni ni bilo toliko zakonov kot je bilo sprejetih v tej dobi. Normanega razvoja pa ni bilo radi vojne v Evropi.

Medtem je nastalo važno progresivno gibanje. Pod vsem navidezno blagostanjem je bilo namreč veliko zla in ljudstvo se je po desetletju agitacije populizmov, socialistov in drugih 'precej zavedalo, da je pod vladno plutokracije ali denarnih mogotcev. Agitacija pa je bila največja od strani socialistov, so se upadla prosperiteta po španjski vojni.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

Do stranke progresivcev je prišlo že leta 1909, ko je zvezna zakonodaja sprejela nove visoke carinske zakone. Napredni elementi v republikanski stranki so se uprli.

bilo njih geslo, da je treba spravi ti deželo spet na normalo. Ta normala pa je seveda pomenila visoke carine, podporo za ameriško trgovino v inozemstvu in za diplomatsko in oboroženo zaščito te trgovine. Bili so odločno proti Ligii narodov in so jo kot Wilsonovo idejo tudi zavrgli.

Administracije Hardinga, Coolidge in Hooverja so vse delale na teh principih in v njih izvajanju bile tudi uspešne. To se je pokazalo leta 1924, ko je Coolidge z ogromno večino zmagal nad demokrati in progresivci z LaFollettom. Njih načelo, kot je Coolidge izjavil je, da je teba podpreti ameriške industrije. "Te so Ameriki gonilna sila, ki je omogočila ves razvoj naroda."

(Koniec)

LEPA TIHOTAPKA

Par budimpeštanskih denarnih mogotcev je izročilo neki mladenci, ki je bila namenjena v Švilo na tečaj za kozmetiko, kovčeg z dvojnim dnom, med katerim je ležalo za 40.000 dolarjev bankovcev. — Mladenka je imela nalog izročiti kovčeg neki ženski v Švici, ki bi bila opravila ostalo. Smola pa je hotela, da sta dva moška doznala za tihotapstvo. Predstavila sta se lepi tihotapki v vagonu za detektiva in sta od nje zahtevala denar. Mladenka jima je kovčeg prepustila brez ugovora, ker so ji bili mogoteci naročili, naj ne dela škandala, če bi ji kdo delal nadlego za radi tihotapstva. Kljub temu pa je stvar prišla v javnost in zdaj piše o njej vse časopise.

POROČEN, NE DA BI VEDEL

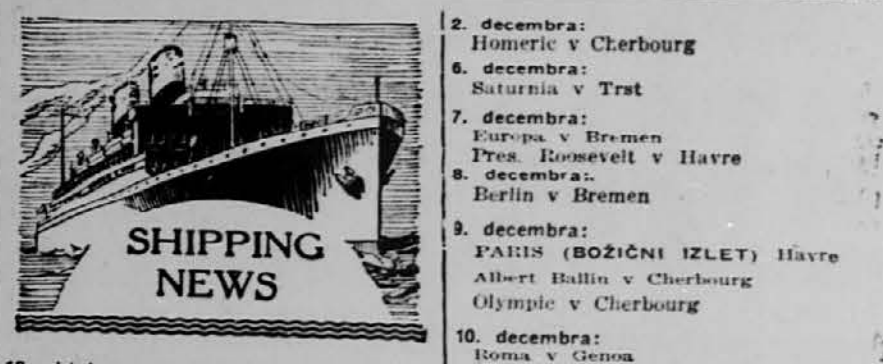
V občinski urad v Zalaegerszegu (Madžarska) je prišel te dni učitelj Bela Czupon in hotel vedeti, da-li ga imajo tam zapisanega kot zakonskega moža. Pogledali so v matrice in so ugotovili, da se je poročil 17. aprila 1930, z neko šiviljo. Mož ni bil nič presenečen, ker so ljudje o tem že dolgo slišjali v kraju, kjer učitelj rade, rekel pa je, da to ni res, da je bilo v knjigah zapisano, da je predložil vse potrebne dokumente, ki so se glasili na njegovo ime. Ker si ni so vedeli drugače pomagati, so pozvali njegovo dozdnevno ženo, ki pa svojega "moža" ni hotela spoznati. Res se je bila poročila pred dvema letoma, toda nje mož je bil čisto drugačen in je kmalu po poroku izginil ter se drži ta čas menda v Košicah. Bilo je torej jasno, da se je nekdo polastil Czuponovih listin in jih uporabil za poroko. Učitelj, ki je postal tako mož brez lastne vednosti, pa je vložil ovadbo na državno pravdnništvo.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na večini papirju s platnatimi presliki 750 Pokrajni ročni zemljevidi: Dravska Banovina 30 Slovenske Gorice, dravske ptujsko polje 30 Ljubljanska in mariborske oblasti 24 Pohorje, Kočjak 34 Celjska kotlina, Spodnje slovensko posevje 34 Prekmurje in Međumurje 34 Canada 40 Zdrženih držav, veliki 40 Mali 13 Nova Evropa 50 Zemljevidi: Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahomska, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 23 Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York - Virginia, Ohio, New York - vsaki po 44

Naročilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 cent. Če pošljete gotovino, rekomandirajte plamo. Knjige pošljamo poštne prosto "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street NEW YORK

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

- 18. oktobra: Levjathan v Cherbourg in Bremen 19. oktobra: Rex v Genoa Berengaria v Cherbourg 20. oktobra: Ile de France v Havre Bremen v Bremen Deutschland v Hamburg 21. oktobra: Homeric v Cherbourg St. Louis v Hamburg 22. oktobra: Augustus v Genoa Rotterdam v Boulogne sur Mer Venedam v Boulogne sur Mer 27. oktobra: New York v Hamburg General von Steuben v Bremen 28. oktobra: Olympic v Cherbourg 29. oktobra: SATURNIA v Trst Europa v Bremen

V JUGOSLAVIJO Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku ILE DE FRANCE 29. OKTOBRA CHAMPLAIN 5. Novembra — 26. Novembra PARIS 11. Novembra — 9. Decembra NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

V JUGOSLAVIJO Preko Bremena Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI, KAR JIH PLUJE BREMEN EUROPA Posenen vlak ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj prijavno potovanje v Ljubljano. Pojasnila da katerikoli agent ali 57 BROADWAY, NEW YORK NORTH GERMAN LLOYD

VSE LINIJE IN PARNIKE zastopa LEO ZAKRAJSEK General Travel Service, Inc. 1259 Second Ave., New York, N. Y. Pišite po naš brezplačni vozni red za vse najboljše parnike.

Vsakourstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Poziv!

Isdajan je lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prižadetih, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno. Uprava "G. N."